

La matèria orgànica dissolta: un repte clau en la potabilització de l'aigua

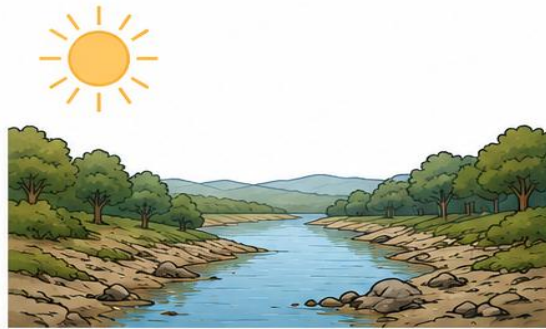
Gemma Moncusí Prieto

M. Valenti-Quiroga, L. Ferràndez-Galceran, M. J. Martin, A. Cabrera-Codony, H. Monclús

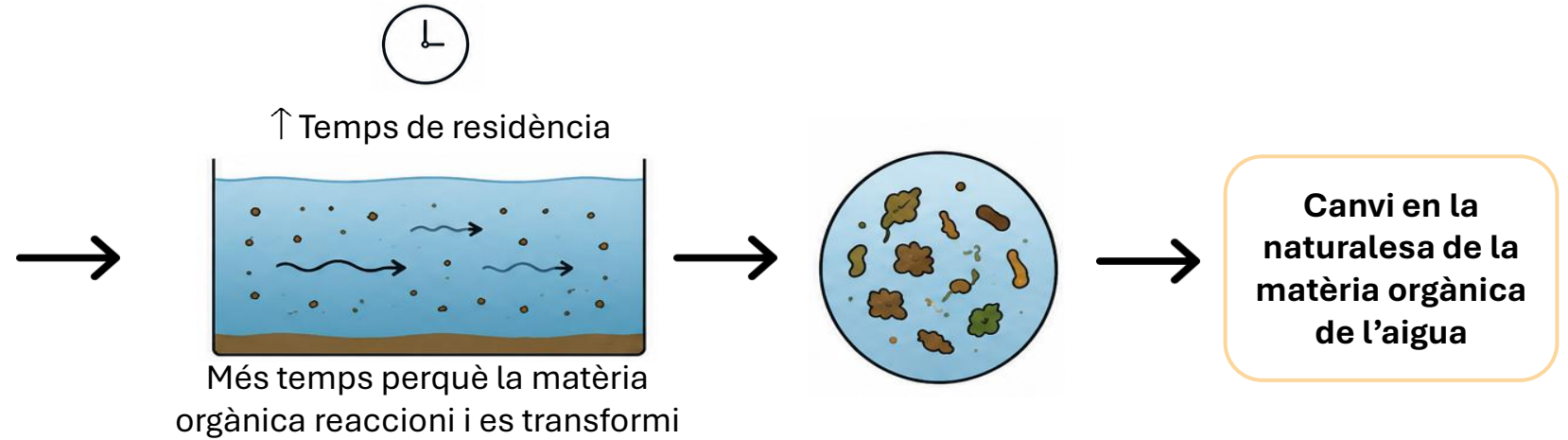

Introducció

1. Períodes de sequera

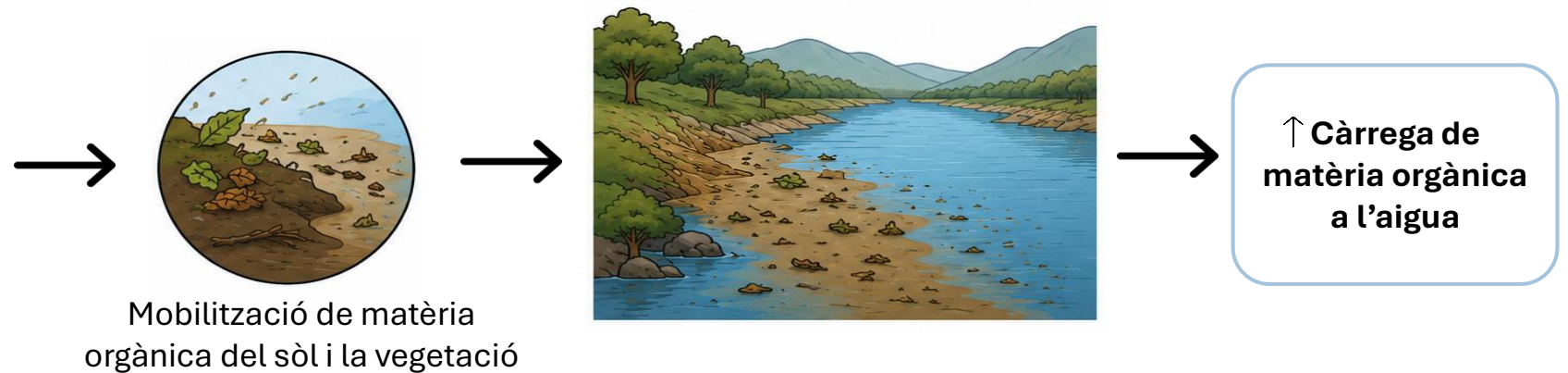
Reducció del volum d'aigua

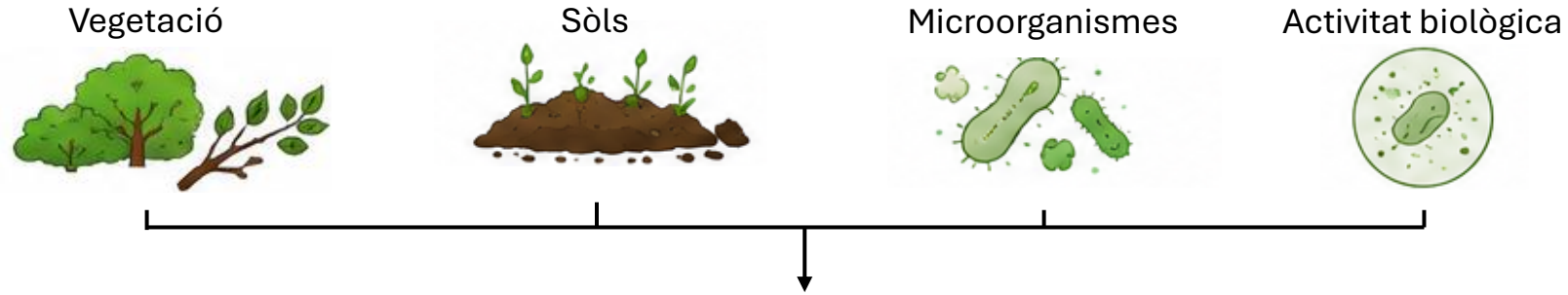
2. Episodis de pluges intenses

Plugues intenses a la conca

Què és la matèria orgànica?

MATÈRIA ORGÀNICA NATURAL (NOM)

MATÈRIA ORGÀNICA EN SUSPENSÍO

- Partícules de mida gran
- Fracció més fàcil d'eliminar

Queda retinguda durant les etapes de:

Coagulació

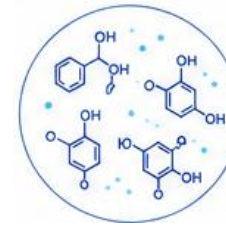
Floculació

Filtració

Fàcil
d'eliminar

MATÈRIA ORGÀNICA DISSOLTA

- Molècules de mida petita i molt diversa
- Fracció molt més difícil d'eliminar
- Composició química molt més complexa

Actua com a precursors i pot afectar la qualitat de l'aigua:

Subproductes de
desinfecció (THMs)

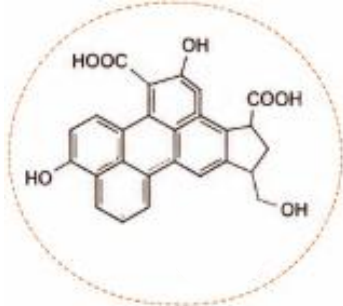
Estabilitat biològica

Matèria orgànica dissolta

FRACCIONS HÚMIQUES I AROMÀTIQUES

Molècules de mida gran i estructura complexa

Més **aromàtiques** i **reactives**

Estructures complexes,
generalment de **major pes
molecular**

+

→

Subproductes de
desinfecció (DBPs)
(THMs)

Desinfecció
amb clor

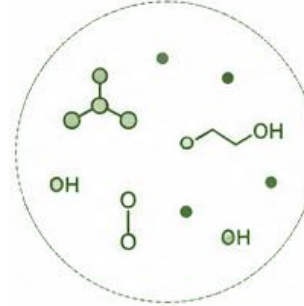
Fraccions húmiques i
aromàtiques (DOM)

Actuen com a precursors de la formació de
trihalometans (THMs)

COMPOSTOS DE BAIX PES MOLECULAR

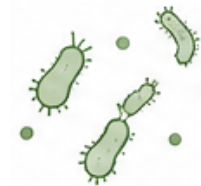
Molècules de mida petita i estructura senzilla

Més **biodegradables** i
assimilables

Estructures senzilles,
generalment de **menor
pes molecular**

Assimilació dels
microorganismes

→

Recreixement
microbiològic

Poden afavorir el **recreixement microbiològic** a
la xarxa de distribució

Monitorització de la NOM

1. Paràmetres globals NOM

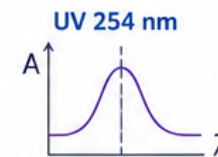
Entre les més utilitzades trobem el TOC o el DOC i l'absorbància UV a 254nm

Carboni orgànic total

Carboni orgànic dissolt

Absorbància UV a 254 nm

Altres mesures òptiques

2. Paràmetres generals de la qualitat de l'aigua

Paràmetres monitoritzats a la planta

Terbolesa (NTU)

Color (Pt-Co)

Conductivitat (µS/cm)

pH

Altres paràmetres

Tots aquests paràmetres són ràpids, robustos i molt útils pel control rutinari d'una ETAP.

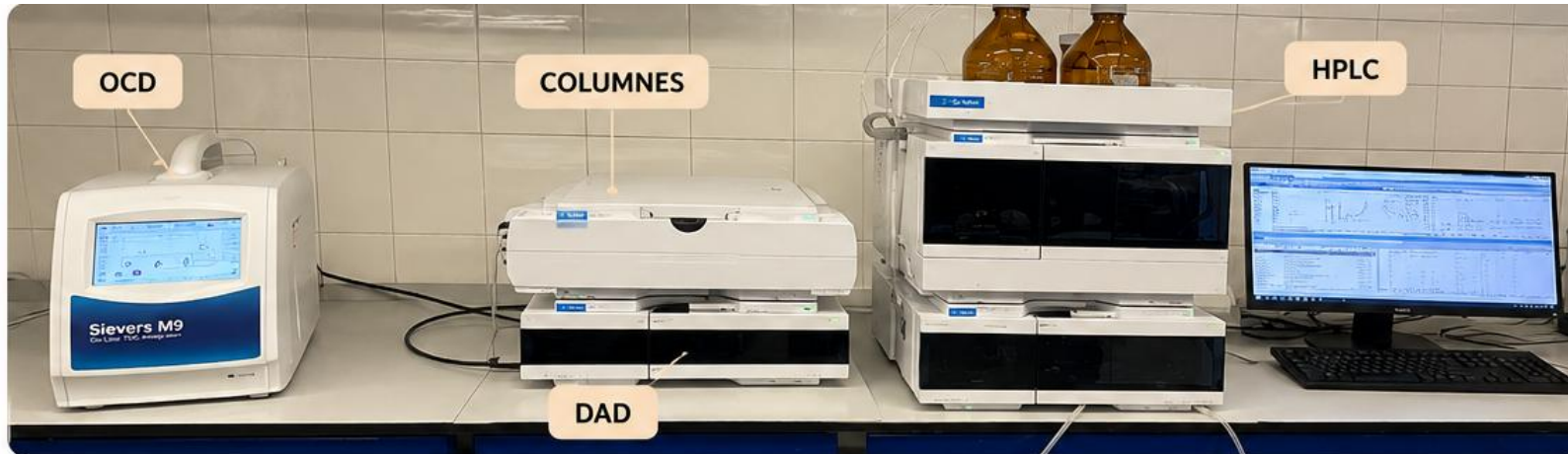
3. Limitació

Només aporten informació global sobre la matèria orgànica
No en permeten entendre quines fraccions la componen ni com aquestes poden afectar els diferents processos de tractament.

HPSEC-DAD-OCD

1. HPLC

Separació segons
la mida molecular

Molècules
més grans

Surten
primer

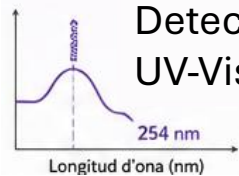

Molècules
més petites

Surten
més tard

2. DAD

Detecta absorbància
UV-Vis de cada fracció

Permet identificar
compostos aromàtics
i conjugats (UV254)

3. OCD

Quantifica el carboni
orgànic (TOC) de
cada fracció

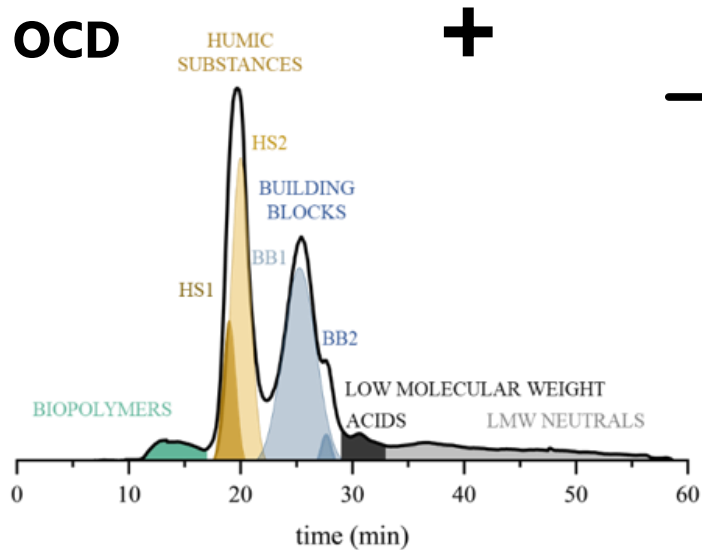
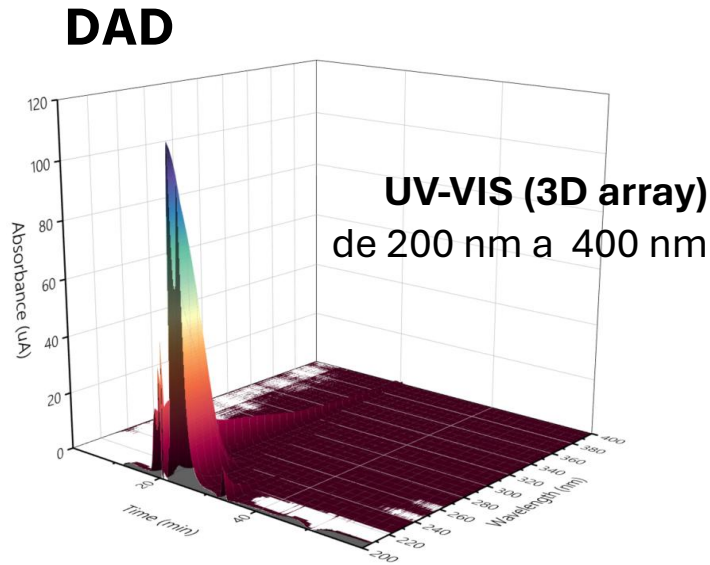
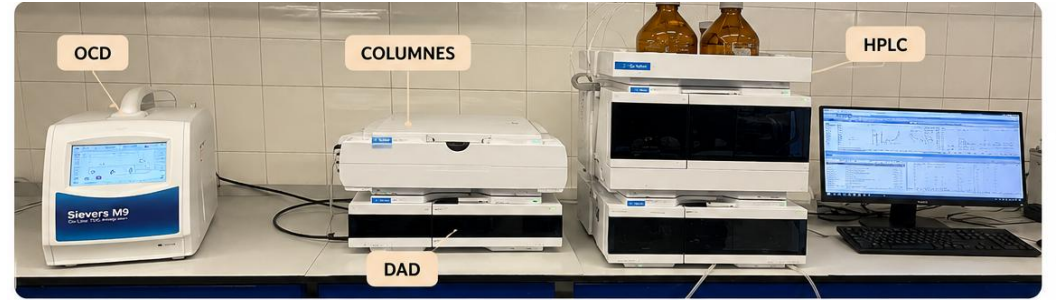

Obtenim el TOC de
cada fracció eluïda

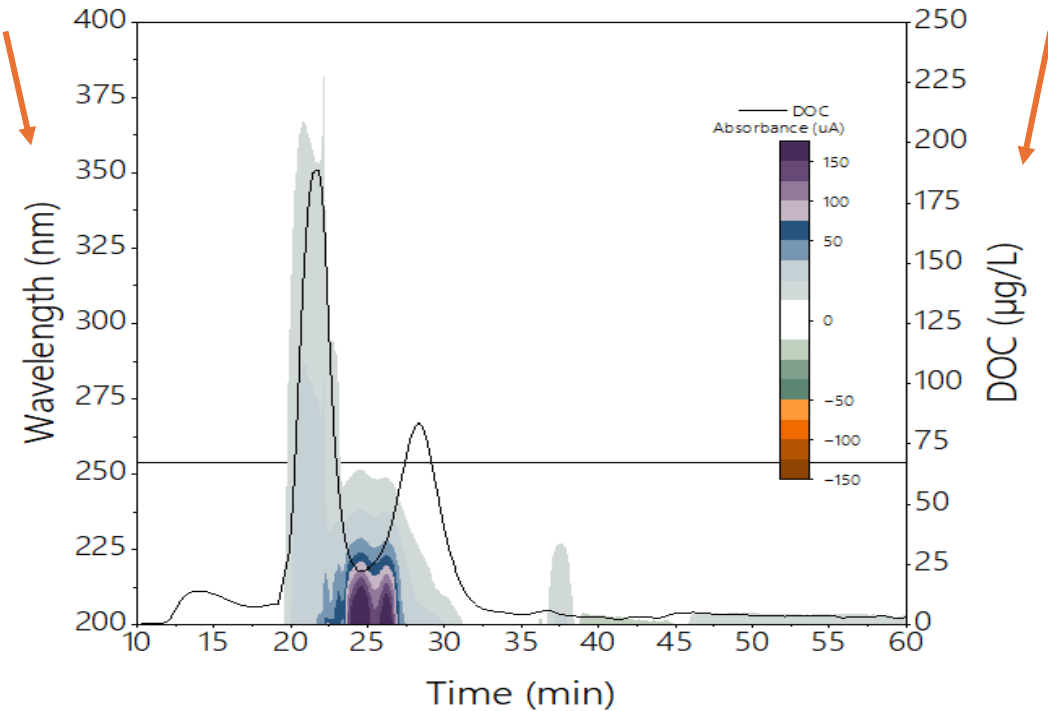
INFORMACIÓ OBTINGUDA

Perfil de TOC i
absorbància UV254
en funció de la mida
molecular

HPSEC-DAD-OCD

CROMATOGRAMES HPSEC-DAD-OCD

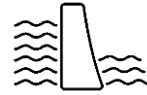
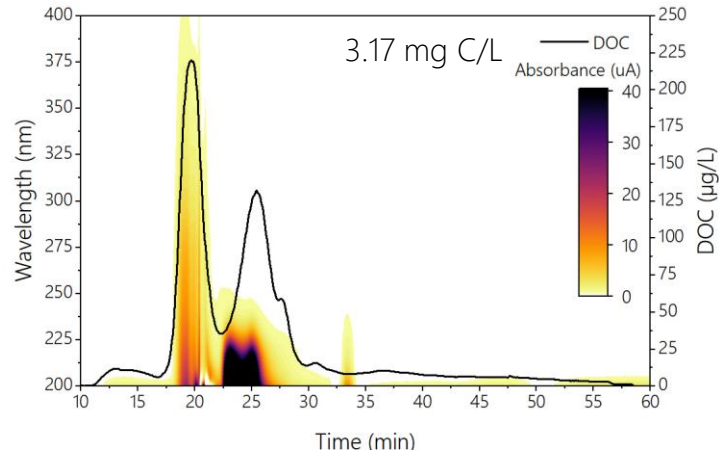

Resultats

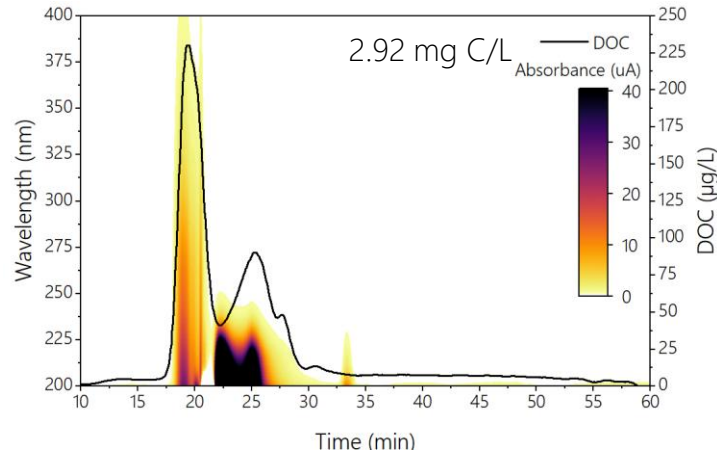
ABRERA
Riu Llobregat

AIGUA
D'ENTRADA

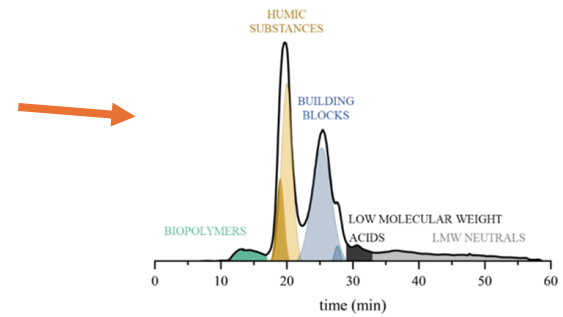
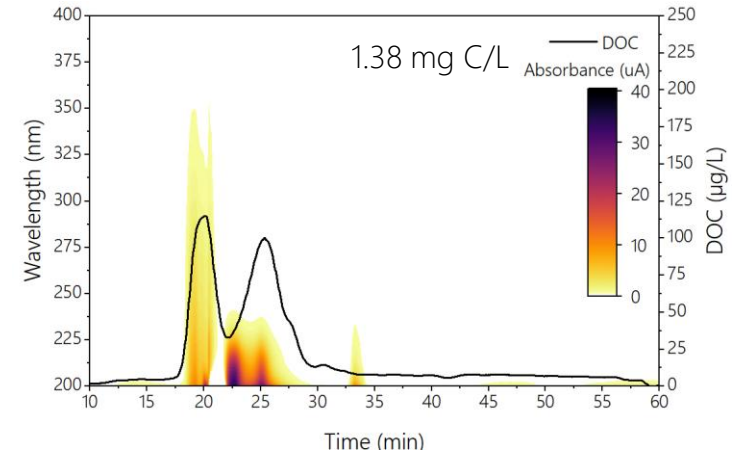
CARDEDEU

Sistema d'embassament Sau-Susqueda-Pasteral

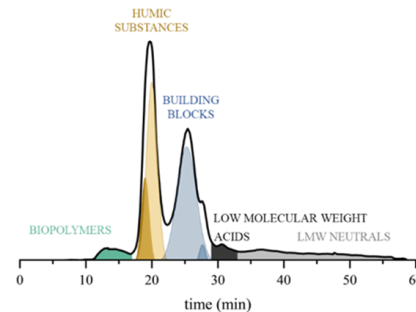

CARDENER

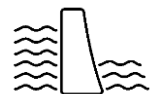
Sistema d'embassament Llosa del Cavall

Resultats

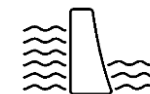

ABRERA
Riu Llobregat

CARDEDEU

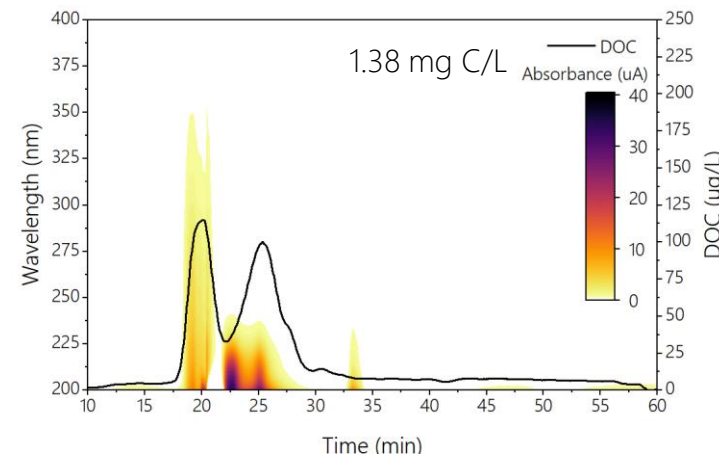
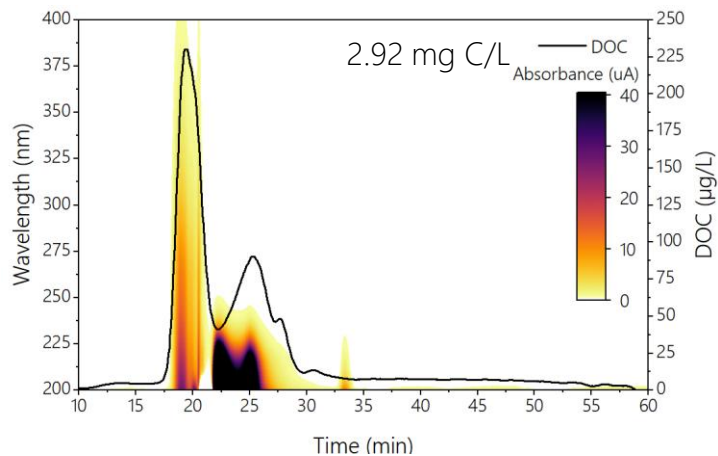
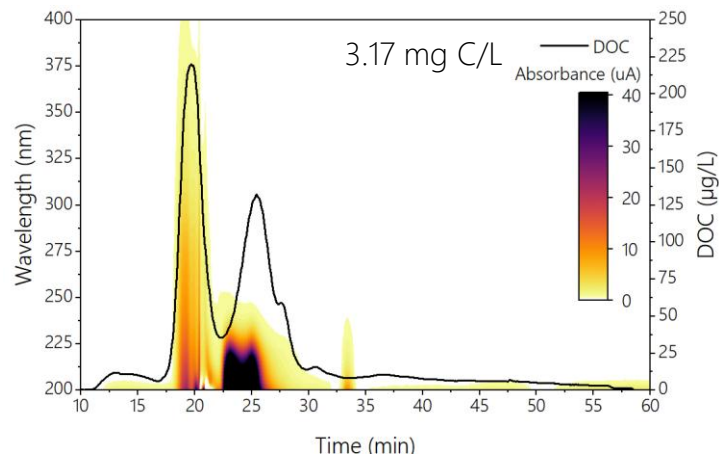
Sistema d'embassament Sau-Susqueda-Pasteral

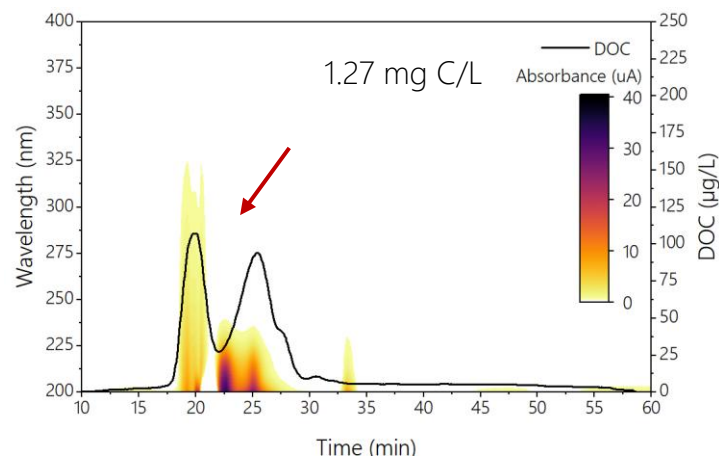
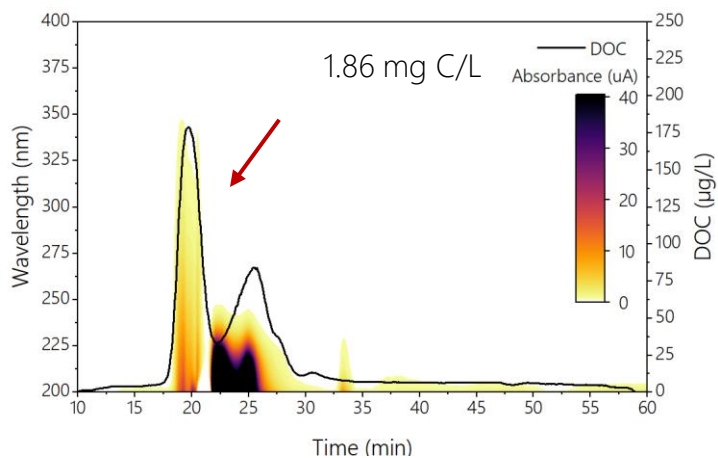
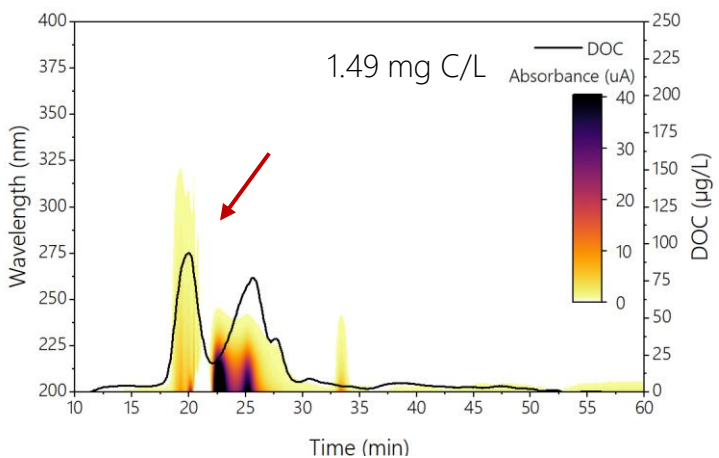
CARDENER

Sistema d'embassament Llosa del Cavall

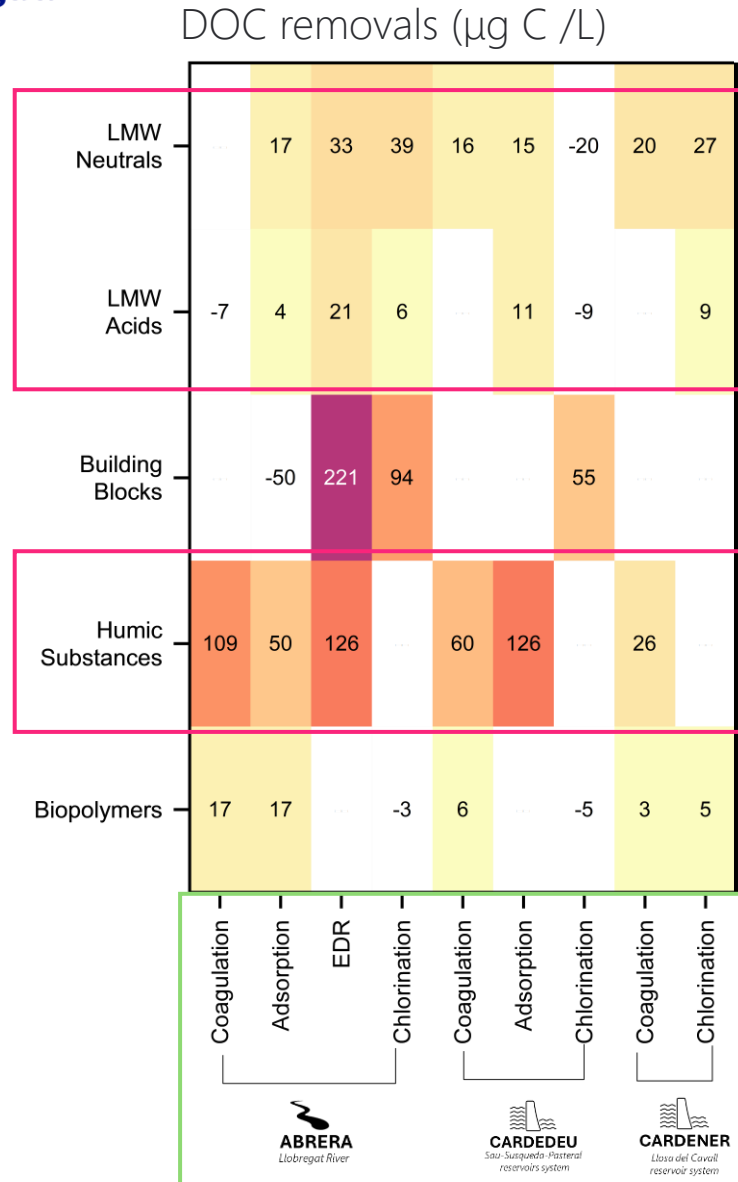
**AIGUA
D'ENTRADA**

**AIGUA
TRACTADA**

Resultats

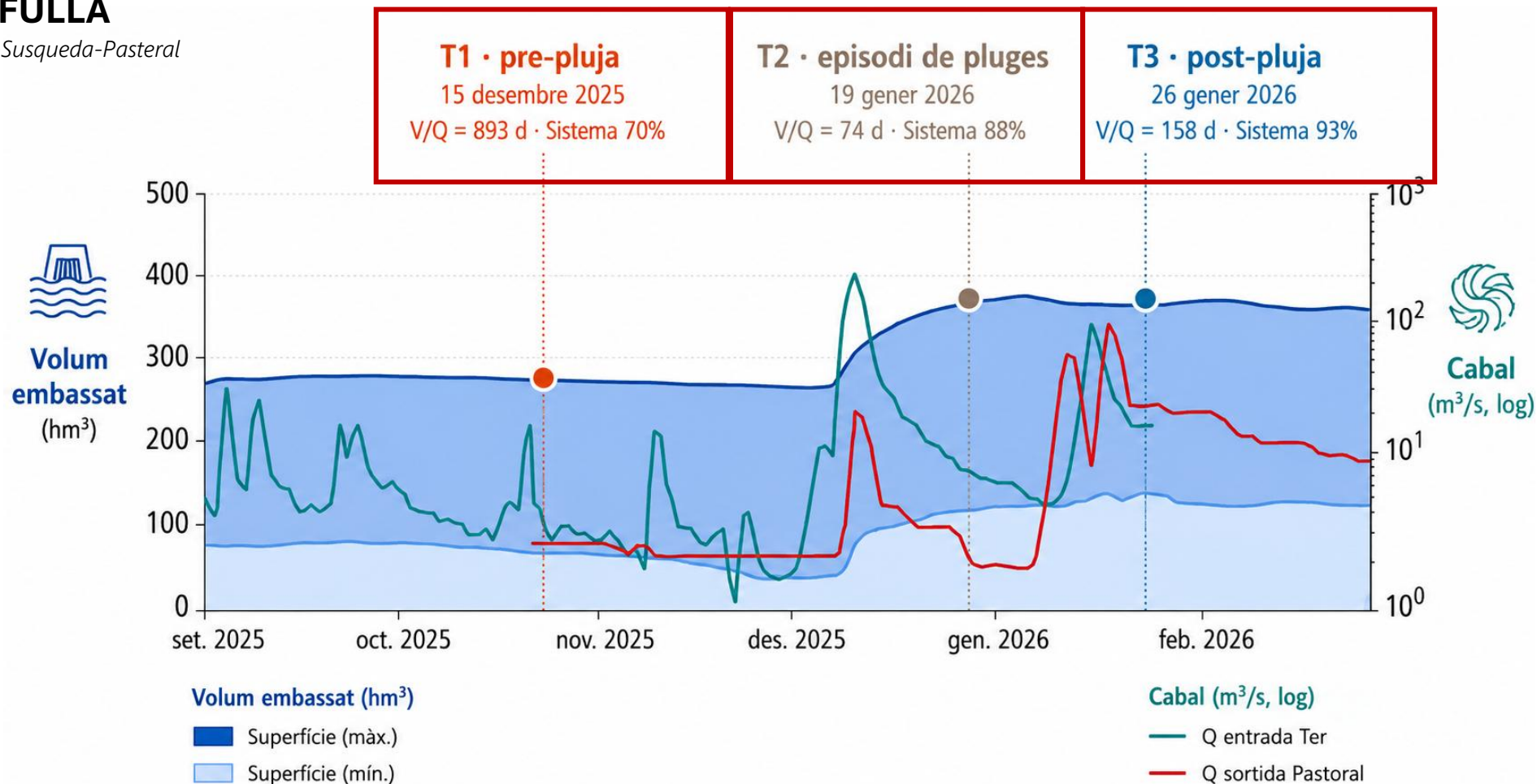
Identificació de les fraccions de DOM més susceptibles a cada tractament

TRACTAMENTS CONVENCIONALS >> HS

Resultats

 MONTFULLÀ
Sistema d'embassament Sau-Susqueda-Pastoral

Resultats

OCD — DOC (ppb C)

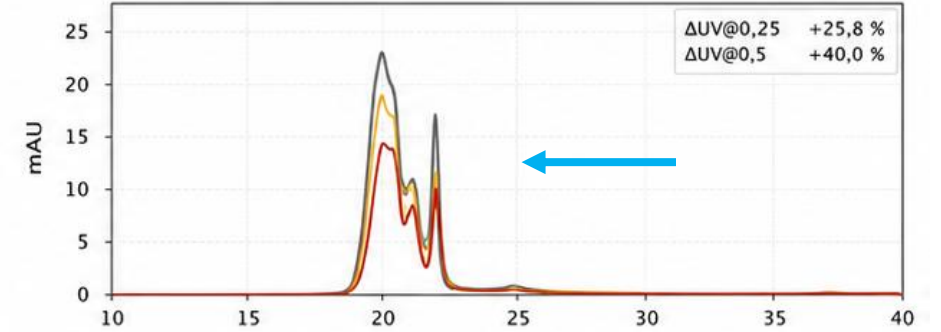
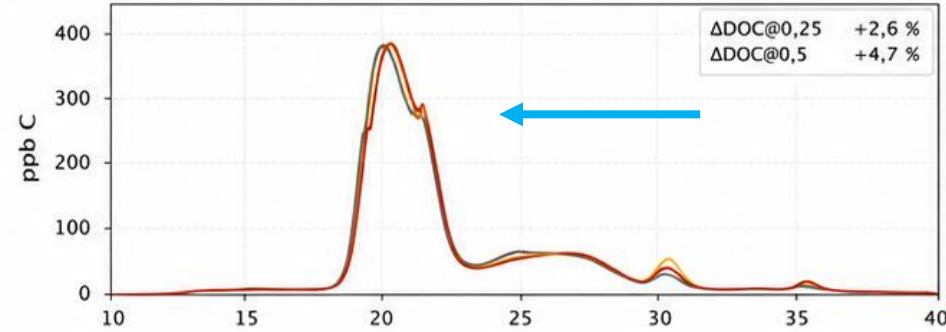
— aigua sense tractar O₃ 0,25 ppm O₃ 0,5 ppm

UV₂₅₄ — DAD (mAU)

T1 PRE-PLUJA
15 desembre 2025

V/Q 893 d Sistema 70 %

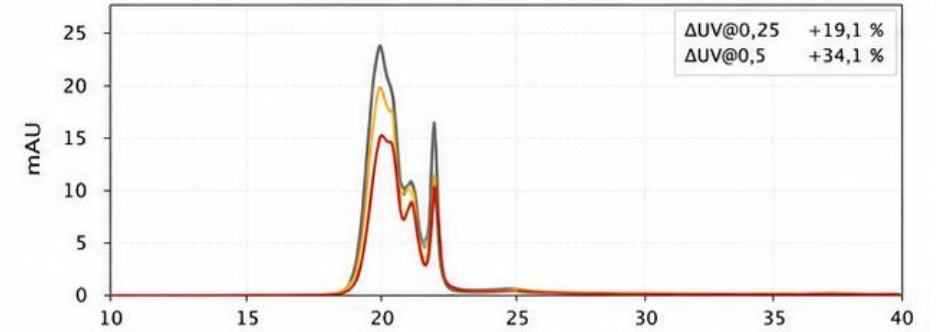
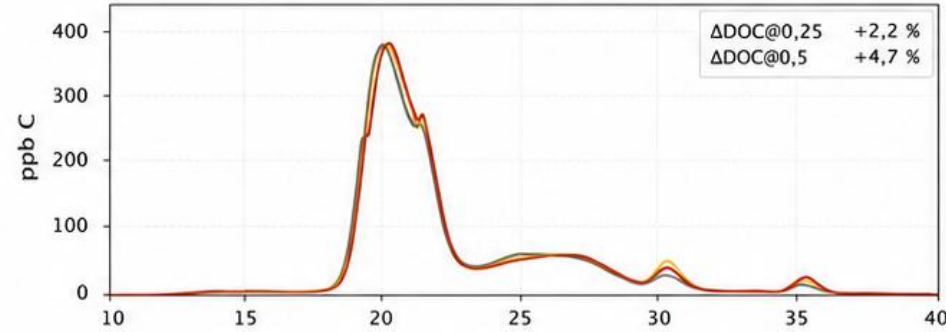
Empremta cromatogràfica raw:
SUVA* = 34,1
HS : IV/HS-II = 0,47

T2 EPISODI DE PLUGES
19 gener 2026

V/Q 74 d Sistema 88 %

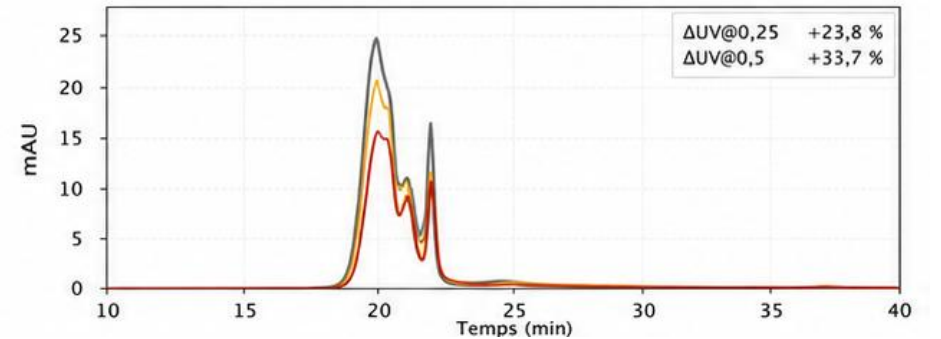
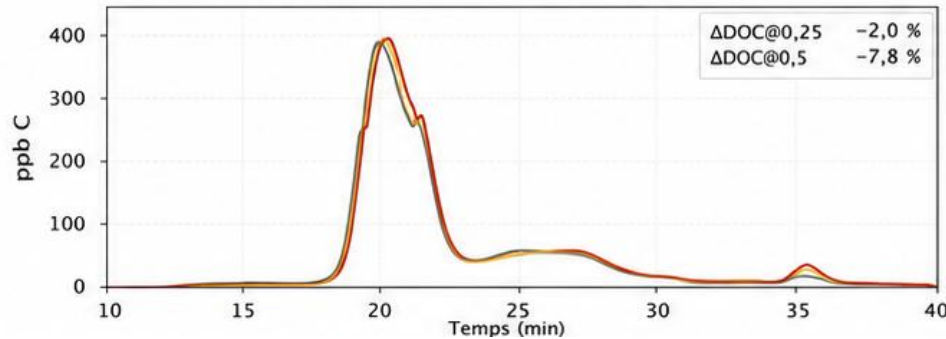
Empremta cromatogràfica raw:
SUVA* = 35,5
HS : IV/HS-II = 0,35

T3 POST-PLUJA
26 gener 2026

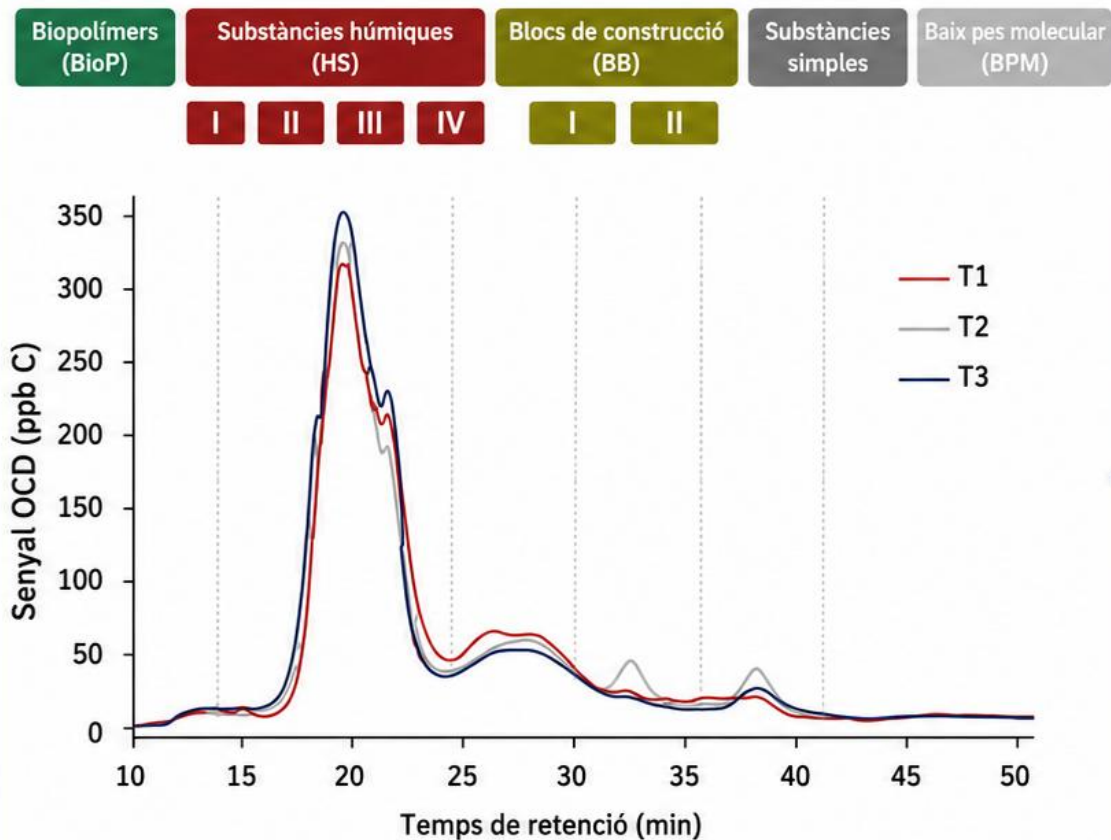
V/Q 158 d Sistema 93 %

Empremta cromatogràfica raw:
SUVA* = 38,1
HS : IV/HS-II = 0,34

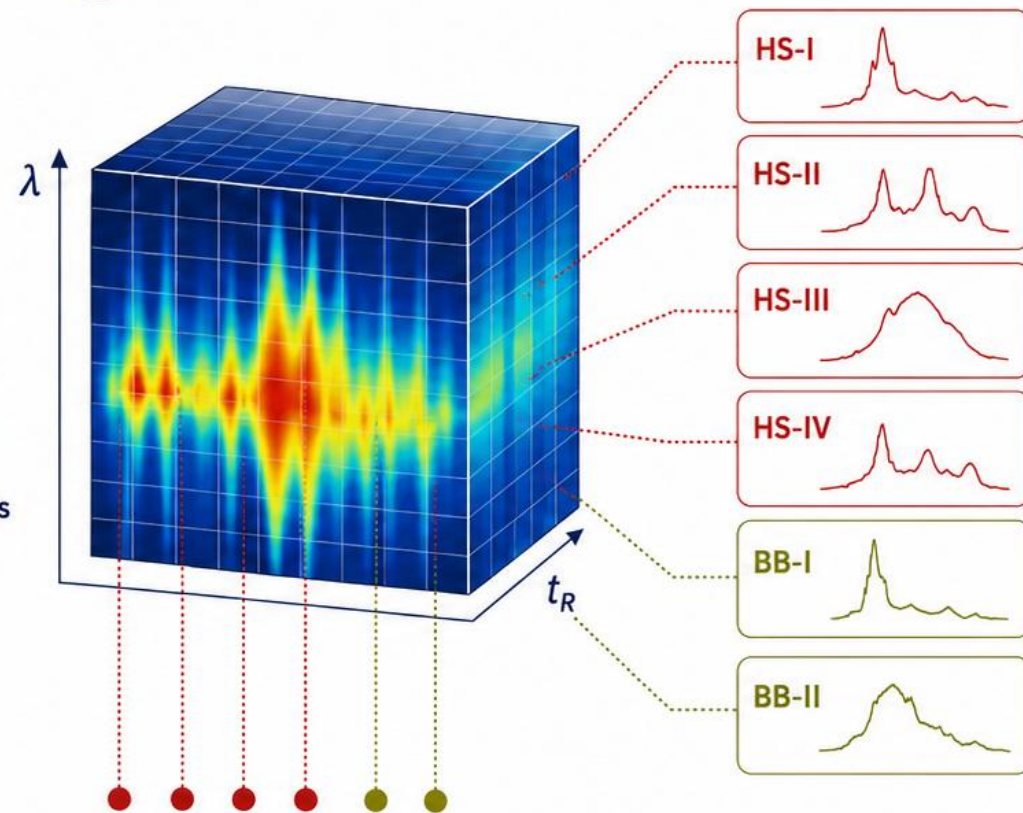
Resultats

1 Separació del DOC

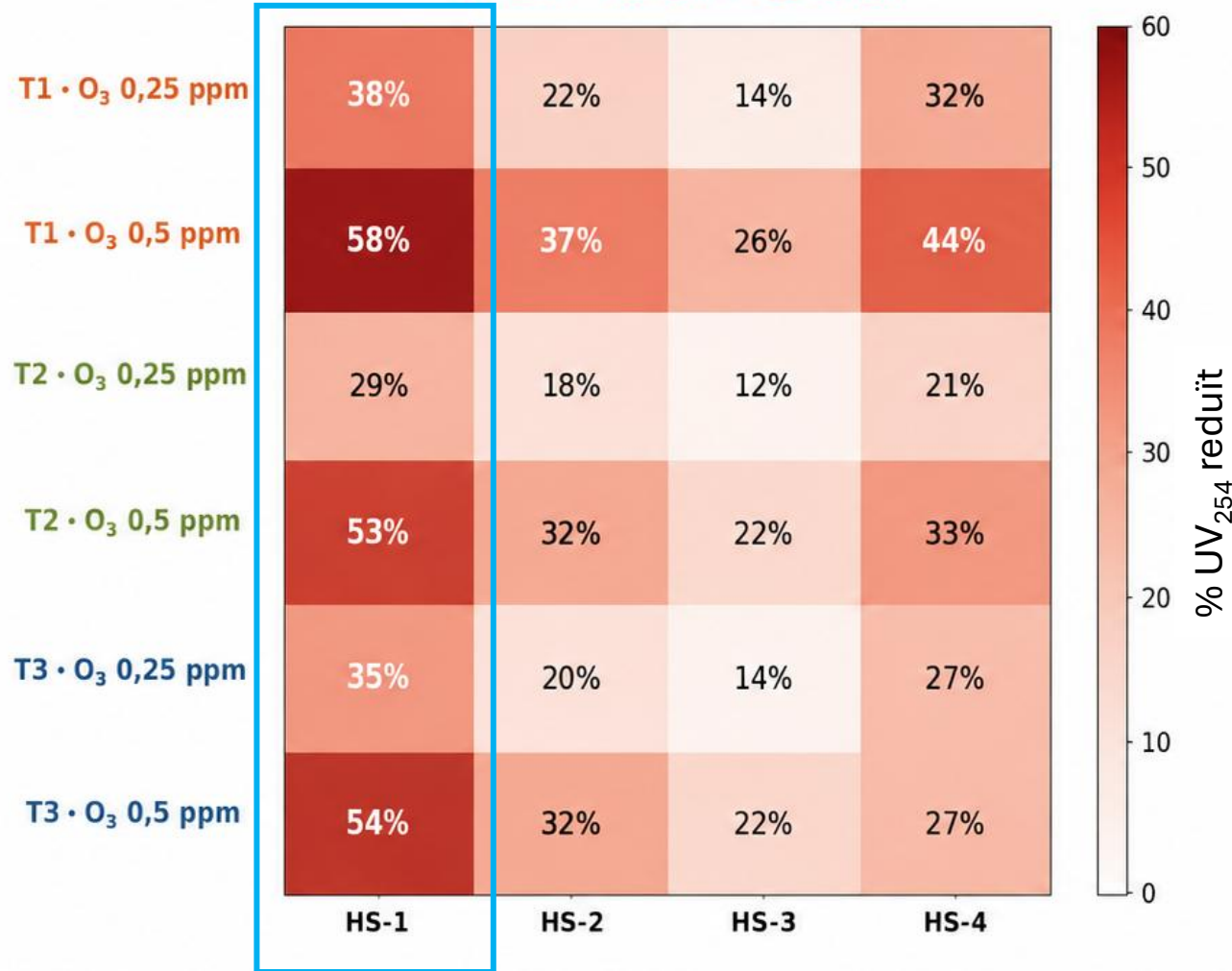
Dades
espectrals

2 Subdivisió espectroscòpica

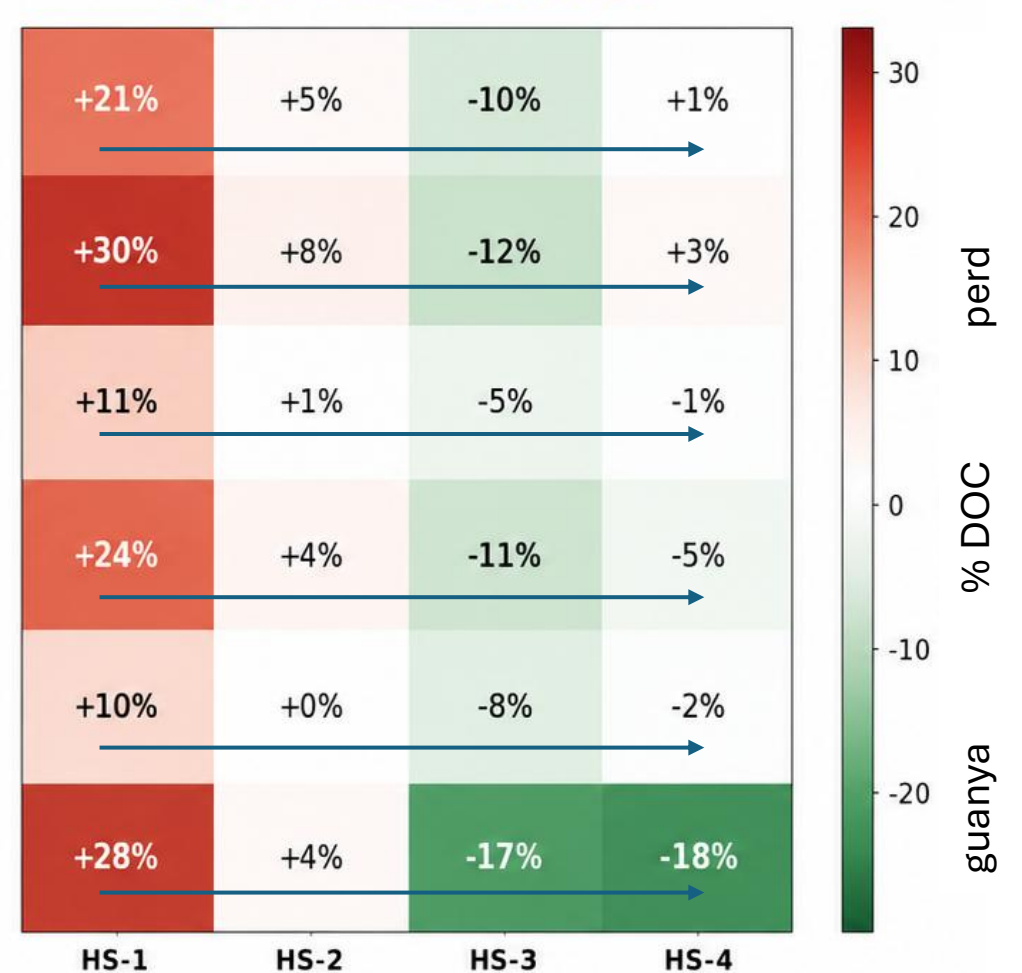

Resultats

(A) DAD • reducció UV₂₅₄ vs raw

(B) OCD • variació de DOC vs raw

Conclusions

1 La matèria orgànica dissolta no és homogènia

Les diferents fraccions presenten propietats i comportaments molt diferents.

2 La composició és tan important com la concentració

Determinades fraccions afavoreixen la formació de DBPs o el creixement microbiològic.

3 HPSEC-DAD-OCD permet entendre transformacions de la DOM

La tècnica permet observar:

- ✓ quines fraccions s'eliminen
- ✓ quines es transformen
- ✓ i quines poden persistir després del tractament.

*"No només importa **quanta** matèria orgànica hi ha, sinó **quina** matèria orgànica tenim."*

La matèria orgànica dissolta: un repte clau en la potabilització de l'aigua

Gemma Moncusí Prieto

M. Valenti-Quiroga, L. Ferràndez-Galceran, M. J. Martin, A. Cabrera-Codony, H. Monclús

